

Варџан Василевски

КУБ "БРАЃО ЈАНКОВ-КОЧЕТО" СТРУМИЦА

С 821.163.3-1
ВАСИЛЕВСКИ ВАРТАН
Седма димензија

100027868

COBISS ©

СЕДМА
ДИМЕНЗИЈА

Варган Василевски

СЕДМА ДИМЕНЗИЈА

Едиција **ЧИНКИ**

Уредник

Георѓи Барбаровски

Рецензенти

Милован Сџефановски

Марјан Сџојанов

Ж-II-9520 de 10
821.163.3-1

Либ.бр. 27868
врт. 48 ден. 100,00

ВАРТАН ВАСИЛЕВСКИ

СЕДМА ДИМЕНЗИЈА

ФОРМИКА ДИЗАЈН

P 2018 год

P 2006 год

CIP - Каталогизација во публикација Народна и
универзитетска библиотека "Св. Климент
Охридски", Скопје

821.163.3-1

821.163.3-1.09 Василевски, В.

ВАСИЛЕВСКИ, Вартап

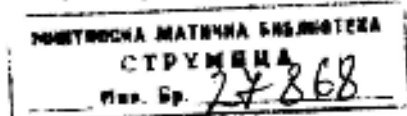
Седма димензија / Вартап Василевски, - Скопје:

Формика дизајн, 1999. -46 стр.;20 см.

- (Едисија Чинки)

ISBN 9989-769-09-5

Според мислењето на Министерството за култура,
бр. 07-2478/2 од 27.04.1999 година, за книгата "Седма
димензија" се применува повлестена даночна стапка

НАМЕСТО ПРЕДГОВОР

Варџан Василевски, скромно и примерно момче од Сџирумица, одличен ученик во IV-2 клас на Ветџеринарною училишту "Кузман Шайкарев" во Битџола, џод необјасниви околностџи си го одзеде живоштџој, оставајќи ни зад себе бројни и неодгајнајшти ениџми, својствени, можеби, само на младостџа. Но, џо крај неколкуште џроштални џисма во кои се збоџува со најблискитџе, во своитџе средношколски џејџрајшти и нојтеси џој остџави и дваесетџина крајтки џесни, веројатно напишани во џоследнитџе денови од неџовитџој крајок живоштџи и исџивани во еден џеколен лирски набој. Тие се, всушностџи, само дел од мозаикотџи иштџо ги одразува неџовитџе џоџледи и стџавови за живоштџој и смртџиштџа, за времето и џросџоротџи, за џубовштџа и душата, за неџовитџе внатџрешни џориви и лирски џрејерења, во кои ја нашол смислатџа на својатџа ојстџојба.

Отџкривајќи ја неџовитџа мала, но џо наше мислење мошне авџентџична и инџтересна книжевна заостџавнина, а џоведени од нашата родитџелска џубов и одџговорностџи и од џочитџиштџа кон неџо и кон неџовитџа личностџи, најравнаме скромни најори и смоџнавме, џред се, џсихички сили да ја ојтџечатџиме во џособна книшка неџовитџа џоетџска џорака.

На ситџе оние кои со оџромно разбирање ни џомоџнаа да се остџавари оваа наша желба и намера, од се срце и искрено им блаџодариме.

Родитџелитџе

ОД МОИТЕ СРЕДНОШКОЛСКИ ТЕТРАТКИ
(На оние што ти имав само во младоста
ојти сигурно никогаш не ќе ја среќнам)

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B. Milošević', written in a cursive style with long horizontal strokes extending to the right.

СЕДМА ДИМЕНЗИЈА

КОГА СОНУВАМ

Кога сонувам чинам дека
џо дойирам здивојџ на времето
Над мојата џејлосана душа
кружатџ јајџа џаврани
Пџици не видов во јавејџо
Не можам да се сејџам
на нијџу една иднина
ишџо не би ја колнела младосџа
Кога сонувам мислам дека
ја досеџам болкајџа на семиројџ
Над мојојџ џламјосан којнеж
ечајџ човечкиџе судбини
Луџе не видов во јавејџо
Не можам да се надевам
на нијџу една иднина
ишџо не би ја убила радосџа
Кога сонувам џледам дека
се одлејџувам од бајџакојџ
и лејџам над нејасни џредели
Свесџа ли џуби рамнојџежа
кога сонувам

САМУВАЊЕ

*Долго сме заедно
Чинам од раѓање се всели
во моејто чемерно ожнишје
Пејел да беше ќе ѝе одвееше
циџанскајџа ѝесна на вејџројџ
Оџан да беше ќе ѝе изџасеа
дождовиџе на ѝајнајџа есен
Само жарџа осџана во мене
да ѝлее ѝод врџникојџ на времејџо
Изџор шџо 'рџосува во душайџа
Маџлајџа ѝанџува како маџија
над ридојџ шџо џо доодувам
Немам време за џубов
Самувам на рабојџ од совесџа
и ѝалкам до кај шџо ќе зајрајџ
видливиџе свејџлини на ѝајџојџ
Долго сме заедно
Дури ѝовеќе одошџо се секавам*

ВО ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Чесито коџа ќе повисам да застианам
пред железниите кафези
чувствувам дека и јас ја џубам
слободата како куќирниот живоитни
Таџата ме пријиска
како Пелиситер да ми леѓнал
врз кошмарот на соноит
Не можам да се исиравам
Толку е џолема нејравдата
Ги џледам вашиите најнажени очи
и со вас итаѓувам иод Тумбе Кафе
Душата на делови ми самее
во секој од железниите кафези
Горчини собирам врз срцеито
како биџори иито ја кршати радосита
и лелекоит корне во мене
оити не можам да ви ја доитрам слободата

МАТУРАНТИ

Еј, мои врстници од IV - 2,
Не очајувајте, не ојсстивувајте
пред суровиот предизвик
Посејте ја заораната надеж
со верба во лаежот на свейлината
Родот наш и без мене ќе за'рши
Ќе докласа зрнот на зрелоста
Еј, мои сокласници од IV - 2,
Не малаксувајте, не засианувајте
пред нејасниот времето
Фрлете го семејто во семирот
нека умува по нивите на векој
И без мене ќе стисаите на најниот
што расите во звездени височини
Еј, мои мајуранти од IV - 2,
Не појклекнувајте, не пајсувајте
пред безочниот мирољед
Пуштите го коренот во времето
нека зажиле во влажни длабочини
И без мене ќе стайните во вечността
што сите не чека со посмртници

КОРПИЧКА

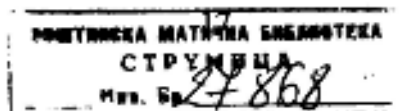
Од ишшо ѓремноџу верував
рамењаша ми се стижја до ѓодош
и залушав на дношо од совесша
Барем во шеебе да сеешев
доверба ишшо ке ме креши во сонош
и надеж дека не ке осамнам зрешен
Не знам со ишшо заслужив измама
коџа и друшарош ја заџуби душаша
Ти дадов сшо денари
да си куши корпичка
Тој ден ѓазарош бил зашворен
Немало луџе ѓо шезшине
Во цел шеш немало корпички
ишшо собирааш валкани рабош
Задржи џо кусурош
Белки ке ши сшаса
да куши кадела маџла
на друшарош да му џи замаџми очеше
Барем нему да му ја сшаси душаша
Од ишшо на сшше им верував
'рбешош ми се свешка до зема
и зашлжав на дношо од совесша

ГЕНИ МААЛО

Ми било ишано иука да заласиарам
и иука да ми ти иоикасипраи
филизиие на мојата судбина
Оишукa да иргне моеио расиетиие
Крсииои да си го ионесам
ио рекаиа на очајои
и да не се вриам иовеке
во иеснииие улички на младостиа
Ми било ишано во шебе да зацарам
и да не ти должам обувкииие
од забои на сипариа калдрма
Тука да ти одбројам нокииие
на моеио ироколнаио жииие
и да не се вриам иовеке
меѓу нискииие кукарки на срекаиа
Ми било ишано во Гени Маало
да ти остиавам моиие сипомени
и сонои да си го засонувам
и да не сиигнам да го досонувам
Да не леѓнам и да не се разбудам
без маглииие на ииагаиа

ХЕРАКЛЕА

Сè беше поинаку
 кога порано доаѓав шука
 Каменитој вез на мозаичије
 ми се разлеваше по душата
 како да ме ѓалеа килимије
 на мајка ми со кои
 ја покриваше тишина
 Врела крв на гладијаторије
 итечеше и низ моите дамари
 како да го чувствував
 големојо срце на татко ми
 со кое го презриваше светиот
 И револт на лавовије
 итинеше до ридовије над арена
 и ушје подалеку низ времето
 како да ридеа илјада жени
 над мојата проклејта судбина
 Сè беше поинаку
 кога порано доаѓав шука
 Сега сејна Хераклеа лежи
 покриена со црнилата на векови
 ошши веќе никогаш нема да ја видам

СААТ КУЛА

Секогаш кога ѝо минувам
ѝо крај ѝвоиѝе древни сѝомени
како во од да го заѝираш времеѝо
Сѝариоѝ часовник сѝенка
чиниш 'рѝосани своа бијаѝи
и ја будаѝи Сѝараѝа чаршија
Сѝирелкиѝе зѝрбавено чекораѝи
како дремливи сѝарци
а над нив ѕвездиѝе дишаѝи
небаре векови чепреаѝи над зрадоѝи
Секогаш кога засѝанувам
задуман ѝред ѝвојаѝа Исѝорија
чинам дека срцеѝо ми заѝира
Приѝаен во мојаѝа самоѝија
чекам ѝовѝорно да ѝррне
чекркойѝ на ноќѝа
Темнинаѝа ќе ја со меле
мојаѝа нејака надеж
ѝред да означиш ѝолнок
оѝи душаѝа ми е ѝремнозу кривка

СЕДМА ДИМЕНЗИЈА

I.

Мајко, нека ми ошйеаџи молиџва
ошџи не можам да зачекорам
на седмоџо скамџо
Бдеам џод високи џврдџни
обраснаџи во џлоџови и џрње
Како над кукавичко џнездо
ми лебди душаџа изземнаџа
и крвџа ми џаџџне во џорџи
Се обидувам да си џи џриберам
мислиџе морничави
Ама молиџва немам за иљач
Не можам да се искачам
на вишина рида
и да џо заџледам крајџи од џаџџџи
иџџо морам иџајки да џо џоминам
од извора до сушина џрисџа
Мајко, џџолку ми џроклеџсџва
собрав џо моџилиџе
џџа молиџва барам за душаџа?

II.

Татко, нека ми ошпеат молива
ош не можам да зачекорам
во седмата димензија
Осои ми ја сиегнале душата
како илјада зими да зимувам
во буре од чемери
Ледени векови се иркалат
ио мојата болничка иосиела
Не ќе ме излечат ни екими
ни бајачки ни иревките
ишо заедно ги береме на Преведена
Не можам да оздравам од иеџоби
Толку ли ме задои со љубов
иа сонувам окови од иреграјки
Татко, ќе се искачам до нашата
Кука на ѕвездиите
но не ќе испираам
Сили не ќе собирам во срцеио
барем ушите еднаш да ие бакнам

АКО СИ ОДАМ

Ако си одам еден ден
од зелениџе џолјани на соноџ
нека не завивааџ џо мене џциџе
Кажеџе им дека е сеедно
дали џостџојам џука
или во некоја нова
маџерија на духоџ
Ако си одам еден ден
од ѕвездениџе џоџоци на ѕдивоџ
нека не џаџувааџ џо мене џциџе
Смиреџе џи со скрбна уџеџа
дека е сосема сеедно
дали душаџа ќе ми самее
џука или во седма димензија
Ако си одам еден ден
од џразниџе одаџ на веков
нека не цџолаџ џо мене џциџе
Сџишеџе џи со скромна кроџкосџ
оџи нависџина е сеедно
дали болкаџа ќе ја одминам
џред или зад леџоџ на времеџо

КОГА КЕ УМРАМ

*Не барам ништо во ѝровевој
Во ветрој ишто кинисува на ѝлачење
Во виорој ишто самува над јасикије
Не барам ништо кога ќе умрам*

*Не барам ништо во роморој
Во дождој ишто сѝиѓнува на бесење
Во облакој ишто ѝлаче над боровије
Не барам ништо кога ќе умрам*

*Не барам ништо во блесокој
Во громој ишто засѝива на будење
Во звездаѝа ишто сонува над солзије
Не барам ништо кога ќе умрам*

*Не барам ништо во лелекој
Во болој ишто сѝишува на раѓање
Во душаѝа ишто рика над ридовије
Не барам ништо кога ќе умрам*

ГРОБ НА ГОЛОСЕКОТ

*Искојажјте ми гроб на Голосекој
Закојажјте ме во бела џишина
Да самувам со џишцијте
Да сонувам со боровијте
Искојажјте ми гроб на Голосекој*

*Ќе ве џрисирам на Преведена
Како џи насолзувајте јаџојќијте
Како џи зајрејувате сјоменнијте
Како џи исјлакувајте џодинијте
Ќе ве џрисирам на Преведена*

*Ќе ве џриљедувам во одајчејо
Како ја џујќајте џосјелајта
Како џи смрзнувајте срцајта
Како џишишијте во болкајта
Ќе ве џриљедувам во одајчејо*

*Cosudaјте ми гроб џод облацијте
Закојажјте ме во бела џишина
Да можам да ве џрисирнувам
Да ве џриљедувам ко анџел-чувар
Cosudaјте ми гроб џод облацијте*

ЕЛЕГИИ ЗА М.

I.

*Не знам дали и твоите образи зореа
во црвени пожари кога ќе те поледнев
Моите жар неизгасива ќе се сгореа
кога до тебе на клупата ќе седнев*

*Не знам дали и твоите раце пререа
кога ќе ти подадев книжа, творајќа
Кога очите во додот ќе ми се вбереа
Моите се пресеа како пролетна кајка*

*Не знам дали и твојата душа ѝлачеше
кога звонеше за последниот час
Знам дека мојата како сверка јачеше*

*и не можев уште долго да сиживнам
Не знам дали и сега лијаш како јас
што не можам од возбуда да здивнам*

II.

*Колку сме биле наивни и чисти
во душиите. Колку сме биле чедни
Бевме деца М. Во сè бевме исти
Имавме бојати срца, а бевме бедни*

*Колку сме биле скромни и љубавни
во душиите. Колку сме биле доблесни
И двајцата немавме илузии лажни
И двајцата бевме џаволски чесни*

*Колку сме биле синокојни и верни
во душиите. Тогаш немавме пороци
М. Тогаш не бевме толку чемерни*

*и толку поинтересни од очајот
Сега М. ни најголемиите пророци
не знаат да ми го проречат крајот*

III.

Помниш ли М. коџа за Нова година
кршум тиш исџракав желби. И сеџа
коџа ќе се сеџам срџеџо ми бодина
в џради и како звер џреџлашен беџа

да не се налуџиши, да не ме укориш,
да не ме намразиш оџи сум скуден
на смелосџи. Залудно е да се бориш
со женскаџа куд и да бидеш осуден

на безнадежно чекање. А јас чекав
и не џресџанав да сонувам џајно
Јас койнеев М. Мечџавев и џекав

И не знам шџо сџорив, а шџо не
Толку ли џе џубев слеџо и очајно
џа да не сфатџам оџи свршено е сџ

IV.

*Сека ноќ сум ѝажен М. Сека ноќ
Да не ѝе лаже мојој ведар лик
Со душа ѝразна ѝалкам и без моќ
од радосѝа да дочекам силен блик*

*Секој ден сум ѝажен М. Секој ден
Со смеа љо сокривам мојој јад
Сé на мојој живој мислам изоден
Зар ќе заминам од свејој ѝака млад*

*Секој час сум ѝажен М. Секој час
Времејо ми мине како мора. В сон
Дали и ѝи чемрееш во ѝаѓа како јас*

*Сека ноќ сум ѝажен М. Секој ден
Очијо ми љаснај ко ѝред смрѝен свон
Времејо ми мине в очај осамен*

III.

*Помниш ли М. коџа за Нова година
кришум ти испраќав желби. И сега
коџа ќе се сеќам срцејо ми бодина
в џради и како ѕвер прејлашен бега*

*да не се налутиш, да не ме укориш,
да не ме намразиш оти сум скуден
на смелост. Залудно е да се бориш
со женската куд и да бидеш осуден*

*на безнадежно чекање. А јас чекав
и не преставав да сонувам џајно
Јас којнев М. Мечтаев и пекав*

*И не знам што сиорив, а што не
Толку ли те љубев слејо и очајно
ти да не сфаќам оти свршено е сѐ*

IV.

*Сека ноќ сум ѿажен М. Сека ноќ
Да не ѿе лаже мојој ведар-лик
Со душа ѿразна ѿшалкам и без моќ
од радосѿа да дочекам силен блик*

*Секој ден сум ѿажен М. Секој ден
Со смеа ѿо сокривам мојој јад
Сѣ на мојој живој мислам изоден
Зар ќе заминам од свејој ѿака млад*

*Секој час сум ѿажен М. Секој час
Времејо ми мине како мора. В сон
Дали и ѿи чемрееш во ѿаѿа како јас*

*Сека ноќ сум ѿажен М. Секој ден
Очијо ми ѿаснај ко ѿред смрѿен звон
Времејо ми мине в очај осамен*

V.

Проклејѝ да сум М. Проклејѝ да сум
ако не ѝе љубев со сеѝа моја жар
И се ѝака ни мина векојѝ навидум
на дејѝска иѝра. Во маѝиска чар

Проклејѝ да сум М. Проклејѝ а верен
како ѝес иѝо завива скрѝен од бол
И се ѝака чинам дека сум изневерен
Со душа расѝнаѝа, набиена на кол

Проклејѝ да сум М. Проклејѝ а ѝорд
Како мене ѝаков не се раѝа, верувај
безнадежно скромн и наивен сѝвор

Проклејѝ да сум М. Проклејѝо сѝар
но младосѝа иѝо не знаеше за крај
А душаѝа ми ѝлее во чемерна жар

VI.

Ти можеше да ме сѝасиш М. Ти ѝекаше
да ме ѝо̀зледнеш за ѝоследен ѝаѝѝ
Како лале да ме милуваш. Ти чекаше
да ѝролеѝа векоѝѝ ко забревѝаан аѝѝ

Ти можеше да ме враѝѝиш М. Ти знаеше
дека верував само во ѝвојоѝѝ збор
За сѝ ѝѝѝо ѝоѝѝоа болно ќе се ѝокаеше
јас со денови очајував во нейреѝор

Ти можеше да ме сфайѝиш М. Ти ѝореше
на исѝѝоѝѝ оѝан како ѝѝѝо ѝорам јас
Седевме долѝо сѝ дури не зазореше

со онше ѝѝѝо ѝоѝѝоа ми сврѝѝеа ѝрб
Никоѝаш веќе не ќе молам за сѝас
оѝѝѝ она ѝѝѝо ѝори М., ѝори од скрб

VII.

Го начнувам деноџ М. со болен ум
Ти џишувам оџи сум уџиџе срамежлив
Би доџрчал јас џаму, знаеш каков сум
Но дали доџоџаш ќе бидам уџиџе жив

Душџа ми џори М. во силен џлам
И џиџом ќе зџасне никој не ќе биде крив
Ќе сџасам онаму кај џиџо џрџнав сам
Но дали доџоџаш ќе бидам уџиџе жив

Ќекорам џо џџиџи М. кобно сив
Би се враџил јас, би се враџил веднаш
Но дали доџоџаш ќе бидам уџиџе жив

Немам веќе сили М. Губам здив
и кај џебе би дошол радо уџиџе еднаш
Но дали доџоџаш ќе бидам уџиџе жив

VIII.

Каде беше спошѝи. Те ѝобарав в куќи
да ѝи кажам оѝи ми е многу жал
шѝо сѝанавме ѝака далечни и ѝуѓи
а немаше нешѝо шѝо не би ѝи го дал

Да ми сѝанеш љубов ѝи беше срам
оѝи друѓари сме биле. Ама изговор
Ме осѝави да ѝаѓувам вечно сам
доѝолчен и скршен од ѝвојоѝ збор

Ќе дојдеш ли некоѓаш на мојоѝ гроб
Ќе ѝушѝиши ли кришум една солза бар
Јас ѝрѓнувам. На судбината сум роб

Збоѓум моја М. Доѓорувам ко свеќа
а не сфатѝив: оѝи не се љуби друѓар
и оѝи немав малку, барем среќа

САМУВАЊЕ НА РАБОТ ОД СОВЕСТА

Кога се има предвид поетски ракопис од млад автор, кој поради животната судбина го заокружил својот творечки опус, проследувачот уште на стартот наидува на една крупна дилема: дали е можно кругот да се затвори на почетната точка? Притоа, крајот на сомнежот незапирливо почнува да испушта празни котелци, да отвора нови дилеми, да остава редица прашања без одговори.

Тоа во вистинска смисла на зборот е случај и со Варган Василевски, чija ракатка стихови озаглавени како "*Седма димензија*", на читателската публика ѝ се нудат постхумно, само неколку месеци по заминувањето на овој осумнаесетгодишник од овој свет. Велат дека старците одат кон смртта, а на младите таа им доаѓа во пресрет. Ако пред таа "*средба*" *долго се самува на работ од совеста*, како што ќе забележи младиот поет уште во насловната иссва "*Самување*", не може да не му се поверува дека *нема време за љубов*, и покрај младоста, и покрај современивката категорија на постосењето.

Во вкупно 370 стихови поделени во два циклуси "*Седма димензија*" и "*Елегии за М*", младиот поет на само нему својствен начин успешните поетски бравувања на поетскиот перв му ги допушта само во просторот што значи осама, многу повеќе темно отколку светло, многу повеќе песимистичко отколку со иднина. Во првиот циклус тоа се гледа

ни "до најатајќа куќа на ѕвездите".

Со осумте сонетни пеења од циклусот "Елеми за М." се заокружува првата и, за жал, последна поетска порака на Варган Василевски. Обраќањето до саканата е потреба да се остави трага во животот, да се одбележи постоењето. Таквото значење не се брише дури и кога неважни стануваат одговорите на поставените прашања во последниот сонет:

*"Ќе дојдеш ли некогаш на мојот гроб
Ќе ѝуштиш ли кришум една солза бар"*

Ако се согласиме дека поезијата е вечна, можеби единствената и вистинска страна од која треба да се прими поезијата на Варган Василевски е токму вечноста.

Милован Стефановски

ВАРТАН INTER VIVOS

*"...Кажете им дека е сеедно
дали постојојам јука
или во некоја нова
мајерија на духој..."*

Меланхолично е задолжението да се прочита оваа книга, а повеќе од тоа да се пишува за неа. За текстот или авторот - сеедно.

Чуден рефлексивен трепет го открива поезијата став во "реално" омесен простор и време од космички визии, стиховно зафрлени низ крикот на расположбата. Осамено, но не и обездушено, изгубен колку за себе толку повеќе за другите, низ врвлицата од дегенерирали и изгубени луѓе, авторот самиот станува *Судбина* и стои на границата *Дасебиде* и *Данесебиде*, испраќајќи ги редовите за дребникашоста и за помисливоста на вербата во животот.

Концепцијата за времето кај него не се движи во еден правец, тоа тече кружно. Нипшто не исчезнува неповратно, сè се враќа, сè се повторува: исцелената, времињата, животот. Така е совладано и тригичното чувство на мисливоста и краткотрајноста. Не е тоа вулгарно настојување кои определена цел, ами трагање за естетското задоволство во сите компоненти на сложеното доживување на светот и преобразба на посдвечната свест во универзална.

Наречниците, уште на третата вечер, ја разгатвале опстојбата на авторот меѓу нас, во чија чест ги редиме зборовите, амалгамирајќи го етимолошки неговото име и од индиската и од словенската номенклатура. Го крстиле Вартан - чувар од Богот на небото. И, така и бја. А тој пак, еве, ни го понуди својот екзистенцијалистички резон, делимитиран во седумта-суштина, на: тага, молитва, полусон, сон, судбина, суден саат и почивка, насловен "Седма димензија". И, како боговите, на крајот од седмицата, седна на починка.

*"...Ми било ишшано...
сонот да си го засонувам
Да не леѓнам и да не се разбудам
без маѓлиите на ишаата."*

Младот Вартан, несомнено ја дешифрирал премисата дека - не се лоши времињата, ами човекои. Така, тргна на пат да го пронајде човекот во себе и - да го иромени. Но, ќе рече:

*"...Молиива немам за иљач...". Или:
"...Осои ми ја сиеѓнале душата...
...Не ќе ме излечат ни екими
ни бајачки ни ирвешие..."*

"Безнадежно скромни и наивни...", ќе го избере Хипно, или Сонот - најблагот од сите богови, кој ги растерува грижите, сја на божицата Никта (Ноќ), а за браќа и сестри ќе ги има Танат (Смрт), Мојра (Судбина) и Хесперида - грешницата (чувар на јаболкото на гревот).

*"...Ќе сипасам онаму кај ишло ирѓнав сам...
...јас ирѓнувам. На судбината сум роб..."*

А таму, полето на гревот и темнината се затвора, а се отвора духовното - како предизвик на хармонијата. Надежта е, велиме, аванс што го зема-

ме за животот понатаму или, таа е сон на будните, а стварност на сонувачите. Нужно е само да спознаеме - што сме. Василевски, веројатно знаел. Неговиот стих вели:

*"Доверба што ќе ме креши во сонот
и надеж дека не ќе осамнам зрешен."*

Тафтолошки ламентирајќи со јазик кој умее со архаизми, младиот автор свесно или несвесно ќе го практикува апологистичкиот принцип, nihilisticки разбирајќи дека пристан и засолниште на поетовата душа, едноставно, "тука" нема. Во тоа е и неговата анатема. Ќе спознае дека раѓањето и умирањето (физичко или психичко) се само нови состојби, а мозаик на неговата душа ќе стане камениот, оти кај него е присутна мешливоста на формата, но не и на основата.

Причината е разбирлива; безмалку е месијански - колку ова момче умее да врз себе да го паплекси романтичарскиот Welth schmerz, кога вели:

*"...Кога сонувам, мислам дека
ја dosegam болката на семирот...". Или:
"...од што на ситие им верувам
рбетот ми се свитка до земи
и заштакав на дношто од совестиа."*

Умее Василевски да сочувствува и со неговата Русоовска прамајка - природа, и со животните и, да бара, да сака спасение и за нив, но:

*"...Тајата ме иривиска...
...Не можам да се исправам
Толку е голема неправдата...
...Горчини собирам врз срцејто...
...и лелекот корне во мене."*

Тука и започнува симболистичкиот ревивр:

"...Маглата танцува како магија..."

Тука и започнува симболистичкото делимитирање од стварноста, синестетички усетена и изразена низ сфумато стилот:

*"...Прииден во мојата самојнија
чекам повторно да ѝрзне
чекорот на нојта..."*

Интересен е и безмалку оксиморонски изразениот стремеж за иднината, парадоксално пропеан со авторовата улога на присутност и во сегашноста:

*"...Закопајте ме во бела џиштина
да можам да ве иризирувам
Да ве ириледувам ко ангел - чувар..."*

На генерацијата му, тој ѝ остави аманетен призив:

*"...Фрлете го семејто во семирот
нека умрва по тивите на векој..."*

Нам и ва М. *"...кришум ќе ти испраќа желба."*

Dius Fidius (Го призвавам небото) или Semo Sancus (Да го утврдиме семето)! Тон се поклонува. Наше е.

Plaudite (Ракоплес), почитувај Ангелу!

Plaudite! Нека сепат и небесните своди
и Нашите низ нив.

Марјан Стојанов

СОДРЖИНА

СЕДМА ДИМЕНЗИЈА	9
Кога сонувам	11
Самување	12
Во зоолошката градина	13
Матуранти	14
Корпичка	15
Гени маало	16
Хераклеа	17
Саат кула	18
Седма димензија	19
Ако си одам	21
Кога ќе умрам	22
Гроб на Голосекот	23
ЕЛЕГИИ ЗА М.	25
I. (Не знам дали ...)	27
II. (Колку сме биле наивни ...)	28
III. (Помниш ли М. ...)	29
IV. (Сека ној сум тажен ...)	30
V. (Проклет да сум ...)	31
VI. (Ти можеше да ме спасиш ...)	32
VII. (Го начнувам денот ...)	33
VIII. (Каде беше сношти ...)	34
Самување на работ на совеста	37
Вартан INTER VIVOS	41

Издава *Формика дизајн*

Вартан Василевски
СЕДМА ДИМЕНЗИЈА

Лектура
Проф. Живко Цветковски

Печатница
“Графосервис” - Струмица

Вартан Василевски е роден на 18 септември 1980 година во Струмица. Основно образование заврши во ОУ „Никола Вапцаров“ во родниот град, а школувањето го продолжи во Средното ветеринарно училиште „Кузман Шапкарев“ во Битола.

Со пишување литературни трудови се занимава мошне кусо време. Минатата година, на конкурсот што по повод 11. Октомври го распиша Општинскиот одбор на Сојузот на борците од Народноослободителната и антифашистичка војна во Битола, ја доби првата награда. „Седма димензија“ е негова прва збирка поезија, издадена по неговата прерана смрт. Почина на 18 декември 1998 година, како матурант во Средното ветеринарно училиште „Кузман Шапкарев“ во Битола.